

Előfizetési árak:

Egész évre frt 10.—
Félévre „ 5.—
Negyedévre „ 2.50
Egy óra „ 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Főplacz, a városházzal szemben.

Hirdetések a legmértékeltébb árszámlátá mellett.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

A kibontakozás utján.

Debreczen, szept. 4.

Az egyházpoltikai törvények néhány hét múlva életbe lépnek s ezzel Magyarország egy nevezetes forduló ponthoz ér, mert végleg belép azon művelt és haladó államok közé, melyek biztos és erős kezeikben magasan lengetik a szabadelvűség szabadság zászlaját.

Ha az egyházpoltikai törvényeket ab ovo usque ad mala tekintjük, el kell ismernünk, hogy azok hosszas vajudas után születtek meg. Nagy elmék fáradtak ki a meddőnek látszó küzdelmekben, ambiciozus emberek becsvágya hervadt el abban a harcban, melynek végeztelje nem volt egyéb, mint Magyarországot kivezetni a felekezeti harcok utvesztőjéből és a házassági ügyekben lépten-nyomon felmerült és sokszor megoldhatatlan problémáktól.

De végre ezen a téren is győzött a szellem, az erő, a haladás ereje és lassankint még az opposzicio hívei is belátják, hogy a haladás meg nem akadályozható sem erőszakkal, sem furfanggal, sem mesterségesen szított szinpadias hatást vadászó, gyöngye logikájú okoskodásokkal...

Nem akarjuk elvitatni, hogy az egyházpoltikai törvények életbeléptetése némi nehézségekbe fog ütközni, mert hisz minden újításnak meg vannak a maga ellenségei, de azért nincs okunk kételkedni, ismervé Magyarország egészséges közvéleményét, hogy a szentesített törvények életbelépése alkalmából megszűnik a mesterségesen

szított szenvedély tüze és beáll minden vonalon az a béke, melyre minden komolyan haladni akaró országnak elvitázhatatlanul szüksége van.

Az egyéni vélemény előtt tiszteletlenül hajlik meg minden gondolkodó ember és így mi is respektáljuk azok véleményét, kik nem látják rózsaszínűnek az egyházpoltikai törvények jövőjét, de ugyanakkor nem titkolhatjuk el mi se azon erős meggyőződésünket, hogy e soká vajudott egyházpoltikai törvények rövid idő múlva be fogják igazolni életképességüket.

És mi úgy vesszük észre, hogy ez utóbbi vélemény napról-napra nagyobb tért hódít. Legalább erre vall azon örvendetes körülmény, hogy appozíció táborá hovatovább ritkul, a küzdelem lassankint leteszik fegyvereiket, a legiok oszladoznak s maguk a vezérek is, talán az egy Zichy Nándor gróf kivételével „a várakozási illetékekkel magukat ideiglenesen nyugállományba helyezik.”

A béke megteremtésének alapvető munkáját a nagynevű egri érsek kezdte meg. Az ő bámulatosan erős logikája biztos utat a kibontakozás felé. Össze van abban egyeztetve a hívő lélek aggodalma a hazáját forrón szerető szív melegével. Tisztelni kívánja a szentesített törvényt, de ugyanakkor bőséges utasítást ad papságának arra nézve, hogy nagy körültekintéssel és a valódi buzgóság szellemében vezessék a hívő nép lelki ügyeit. Az ő nemes hangon kiadott körlevele az egész magyar nemzet szívéből van kiírva, méltóságtejes hangjával tiszteletet kér és a

zajos önzetlen hazaszeretete örök apoteozisa marad mindenha.

Örök igazság marad a nagy Carlyle azon mondása, hogy a nagy szellemek eszméje meghódítja a tétovázó lelkeket.

Az egri érsek esze s szíve meglátzik a most meghatolt püspöki tanácskozás egész menetén. A harci zaj elmúlt, az ellenvélemények csöndesebb mederben folydogáltak és nincs okunk kételkedni, hogy a közösen megjelenő püspöki körlevél magáévá teszi azon eszméket, melyeket a vaslogikájú egri érsek mielőtt papírra tett volna, honát szerető szívé szűrt keresztül.

És így van jól, mert nekünk, haladásunknak nincs szüksége a harczra. Nekünk béke kell, hogy nyugodtan kifejthessük szellemi és anyagi erőnket önmagunk, nemzetünk és hazánk javára. Be lettünk írva a haladó nemzetek sorába; haladtunk is becsülettel talán áldozatok árán, de biztosan, feltartóztatlanul. Bűn volna önmagunk haladása elé akadályokat gördíteni, stagnálni, különösen most a millenium küszöbén, midőn nincsen okunk szégyenkezni ezredéves multunk felett.

A felekezetek között beálló és megerősödő béke hazánk minden téren való haladásának egyik hatalmas biztosítóka lesz egyrészt, míg másrészt a nemzet jobbjai mindig hálás szívvel fognak azokra gondolni, kik becsületes igyekezettel szolgálják a „haladás” szent ügyét, melyet legjobban megerősít a vélemények kölcsönös tisztelete a szentesített törvények előtt való meghajlás és a békeszeretet.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

A megtért.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája.

Irta: **Konoz Akos.**

Átlátszó, gyöngye, finom teremtés volt, szintelen arczaal, halvány ajkakkal, melyekre csak ritkán jött mosoly, de ez is csak olyan volt, mint az eltévedt ősz napsugár.

Nem volt oka örülni az életnek, mely neki csak gyötrelmet termelt és nem is remélte, hogy megfázott lelkére valaha a boldogság napsugaras reggele fog viradni.

Belelépelt magát abba, hogy neki nincs és nem is lehet joga a boldogsághoz.

Arván nőtt fel ugyszólván idegenek közt és mikor még más nem ismeri az élet keserűségét. Ő már könyekkel öntözte az éjszaka csöndjében vánkosságát.

De ebben az átlátszó gyöngye finom teremtésben erős lélek lakott.

Nem verte le őt a mellőztetés. A durva szavakra lágyan, csöngőn, de önérzetesen felelt. Érezte ocsét azon sivar lelkék felett, kiknek körében élnie kellett és az a tudat erős adott neki, hogy elviselhesse azon kisebb nagyobb türszurásokat, melyekkel szívet uton utfélen megsebeztek.

És minthogy érezte, hogy teher azokra nézve, akik nevelték, minden habozás nélkül hozzá ment legelső kérőjéhez: Somossy Gyulához, kit vas embernek hittak az egész vidéken.

Asszony lett abban a korban, midőn még más leány baba ruhákban találja örömét.

Somossy Gyula daliás szép férfi volt. Hódításairól sokat beszéltek. De nem lelkével, hanem testi erejével, férfias szépségével hódított. Lelke durva, darabos volt és talán csak azért született, hogy halálra gyötörjön egy gyöngye teremtés vaskezekkel morzsolja szét egy jobb sorsot érdemlő nő életboldogságot.

Jolánnak ennek daczára az első látásnál megtetszett Somossy. Bámulta benne a férfit, az erőt. Az ő családjában csak gyáva, pulya lelkű férfiakat ismert, kik unosuntalan kalandokat hajhazták és semmi nemesebb dolog iránt nem érdeklődtek. Mézes mázos beszédeiket megutálta lelkéből és bár szilajnak, durvának, darabosnak találta Somossyt, azt hitte, hogy megfogja változtatni a vasembert, ki szerelmet mutatott iránta.

Meg sem gondolta, hogy gyöngye erejét fölülmuló munkára vállalkozik, midőn oda nyújtja kezét Somossy Gyulának.

Az esküvő megtörtént a mézesetek is elmúltak. Jolán nem bánta mag, hogy férj-

hez ment, mert ha nem is volt egészen boldog, de legalább nyugodt volta szíve. Nem vágyott soha sem nagy boldogság után, tehát a kevés is kielégítette. Lassankint megszerette férjét, ki gyöngéd és jóságos volt vele. A gyenge teremtésel szemben. Halvány arczán már olykor olykor mosolyt is lehetett látni s ha már messziről látta jönni urát, halvány arcza kipirult, szemében az öröm lángja lobogott és mint harmatos virág borult annak adalás férfinak széles keblére ki gyöngédséggel csókolta meg homlokát.

Ilyenkor úgy érezte, hogy még ő is lehet boldog az életben.

Szegény asszony minek reméltél? Vagy azt hitted, hogy epedő ajkad, szűzies mosolyoddal le tudod láncolni azt a szilaj, szép férfit, ki után a könnyű véru asszonyok egész raja sóhajtozott? Azt hitted, hogy csak a tied lesz az a férfi, kinek férfias ereje, csábító szépsége előtt már annyi eskü és kötelességtudás feledve lön? Azt hitted, szerelmeddel odaadásoddal örökre magad mellett tartod azt a szívet, mely nem tudta megbecsülni lelked szépségeit és a ki téged csak játékszernek tekintett? Hittél, reméltél, tehát csalódnod kellett és csalódásodnak szives nemes lelked esett áldozatul.

De menjünk egy évvel tovább. A mosoly Jolán ajkairól ép oly gyorsan, mint

Muljék el tehát az áldatlan harcz minden vonalon, jöjjön közénk a béke angyala, ne emlékezzünk a már már végleg lezajló harcz keserűségeire, hanem egyesült erővel segítsünk egymásnak a magyar állam berendezésének áldásos munkájában.

Ezt megtenni kötelesség, elmulasztani helyrehozhatatlan hiba, sőt bűn . . .

Koncz Ákos.

— **A békülő Agliárdi.** Egy éjjel érkezett táviratunk nevezetes fordulatról ad hirt, mely Bécsből ered. E távirat szerint Agliárdi nunczius, a kinek Rómába való visszahívásáról a napokban is jelentek meg a hírlapokban különféle tudósítások, most teljes erejével oda törekszik, hogy a magyar kormányval mielőbb kibéküljön. — A nunczius e törekvését különösen a magyarországi katolikus püspökök békés magatartásának tulajdonítják s biztos jelentés jött arról is, hogy Agliárdi a békülés kieszközlésére Wlassics kultuszminiszterrel személyesen érintkezett is.

— **Belföldi hírek.** (Kossuth Ferencz a pártgyűléséről.) Kossuth Ferencz megszakitva olaszországi tartózkodását, Budapestre érkezett. A fővárosi függetlenségi és 48-as kör tisztelgő küldöttségének válaszulva, kijelentette Kossuth Ferencz, hogy legfőbb célja a függetlenségi és 48-as pártban a viszálykodást megszüntetni és a teljes egyetértést helyreállítani — (A tiszakerületi püspök választás.) A hány egyház eddig a tiszakerületben leszavazott, mind egyhangulag Zelenkára adta szavazatát és így — az eddigi jelek szerint, — Zelenka egyhangulag újonnan megválasztott püspöke lesz a tiszai ág. ev. egyházkerületnek. — (Czeplédi mandátum.) A gróf Károlyi Gábor halálával megüresedett a czeplédi mandátum. Képviselőjelöltökül emlegetik Hegedüs Károlyt, Takács József czeplédi ref. lelkészt és B. Molnár Sámuel. — (Törvényeszkézi palota Nagy-Váradon.) Erdélyi S. igazságügyminiszter megígérte, hogy a nagy-váradai igazságügyi palota építéséhez már a jövő tavasszal hozzátognak. (Megrendelések a millenniumra.) A törvényhatóságok, a főpapság és az arisztokrácia eddig kétszáz ezer forintnál több millenáris képzőművészeti megrendelést tettek. A megrendelések egyre szaporodnak. Az országos képzőművészeti tanács eddig tizenkét millenáris pályázat fölött döntött. —

(Nyiregyháza város) képviselőtestülete felhatalmazta a polgármestert arra, hogy a pénzügyminiszterhez beterjesztett ajánlat alapján az italmérési és összes fogyasztási adók beszedéséért kilenczvenkét ezer frt évi díjjal szerződést köthessen.

— **Külföldi hírek** (Vilmos császár és a czár.) A francia külügyminisztériumban állítólag egy levél másolatát őrzik melyet Vilmos császár Rudolf trónörököséhez intézett, s melyben azt írja, hogy a czár kibékítése Németország és Ausztria-Magyarország érdeke, s hogy ez a célja a tervbe vett fejedelem-látogatásoknak. — (A hármas szövetség erősítése.) Biztosra veszik, hogy Románia szerződésileg csatlakozott a hármas szövetséghez, aminek főleg abban volna a hármas szövetségnek némi jelenléte, hogy ezzel az orosz-francia szövetségnek befolyása ki van zárva, bárminő kormány jusson is az állam élére.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara jelentése.

— az 1894. évről. —

Debreczen, szept. 4.

A kamarák évi jelentései, melyeket a kereskedelemügyi minisztériumhoz tartoznak terjeszteni, mindig bírnak azzal a jelentőséggel, hogy a sajtó behatóan foglalkozik velök és érdemök szerint méltatja a közgazdasági téren tapasztalt hiányok megszüntetésére, bajok orvoslására irányuló eszméiket, javaslataikat. Mert ezek a jelentések a kamarák területén lévő ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági viszonyokra vonatkozó száraz statisztikai adatokat behálózák gyakran igen egészséges indítványok színes szálaival, melyek új irányt mutatnak gazdasági életünk fejlesztésére.

A debreczeni kamara gondosan készített évi jelentései hasonlóképp mindig nagy mértékben keltik fel a közérdeklődést s elég anyagot adnak mindig egy a miniszternek a megszívlelésre, mint a sajtó munkásának a bővebb méltatásra.

A múlt évi jelentés ép ma került ki a „Csokonai” r.-társaság könyvnyomdájából tetszetős kiállításban és 182 lap terjedelemben.

Még meg sem száradt a betűfesték, —

sietünk a vaskos füzet ismertetésével. A kamara múlt évi jelentésének összeállításával és kinyomatásával meglepett minket; bizonyára meg fogja lepni a kereskedelemügyi minisztert is, a kinek ajánlva van. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis a jelen és a jövő évre felmentette a kamarákat az évi jelentések elkészítésének sok időt és fáradságot igénylő munkájától, hogy tevékenységüket annál megosztatlanabban fordíthassák a millenniumi kiállítás sikerének előmozdítására.

A debreczeni kamara titkári hivatala mégis szakított időt nagymértékű elfoglaltsága mellett is a jelentés elkészítésére. Ime előttünk fekszik a derék munka, melyből ezuttal átvesszük a bevezető részt, mely így hangzik:

Általános közgazdasági helyzet. Az 1895-iki gazdasági év sem hozott kedvező eredményeket a magyar gazdaságközön. ségre. Az időjárás a termésre nézve, különösen a tavasz kezdetén, felette kedvezőtlen volt; a káros esőzések, majd a hosszantartó szárazság — főleg kamaránk kerületében — megfosztotta a gazdaközöniséget attól a reménytől, hogy az előző évben szenvedett veszteségeket kiheverhesse; annál inkább, mivel később az aratás és cséplés befejeztével már egészen világos volt az érdekeltek előtt, hogy egy rosszul sikerült gazdasági év súlyos következményeivel állanak szemben. A gazda ugyanis a kifejlett és megnagyobbodott verseny következtében a mezőgazdasági — terményeket nem volt képes megfelelő árban eladni, a külföldi államok silány takarmánytermése folytán pedig állatait, valamint az állati termékeket sem tudta kellő árban értékesíteni.

E kedvezőtlen viszonyoknak természetesen hátrányos befolyása volt a kereskedelemre és az iparra egyaránt; természetesen, mert a terményáraknak alacsony volta a földmiveléssel foglalkozó közöniséget szükleteinek beszerzésére tekintetében szük korlátok közé kényszerítette. Nagyobb ipari vállalatok is megéreztek e kedvezőtlen hatást, főleg az élelmi szerek előállításával foglalkozó gőz- és műmalmaik, melyeknek a tárgyalt évben emellett újabb erős versenyrel kellett megküzdeniük; s hogy ezen nagyobb vállalatok egy része — vidéki kisebb malmaik egyébként is csak a helyi szükségletet látják el — az évet nem

ahogy jött el is tünt. Még halványabb volt, mint lánykorában, nagy sötét szemében ott ültek a boldogtalanság könnyei.

Érezte, tudta, hogy férje nem szereti, de erről sohasem tett szót Gyulának. Szíve mélyére zárta fájdalmát és az eltitkolt szenvedés kétszeresen örölte és pusztította amugy is kevés élete erejét. Egész napokon át magára volt hagyatva. Gyula nem törődött vele s ha néhány órára haza tért is, durva, darabos volt nevével szemben úgy annyira, hogy a szegény asszonynak nem volt előtte maradása.

Gyöngé testi erejét még jobban megtörte a mellőztetés úgy, hogy ágyba kellett feküdnie. Ét-hál közt lebegett heteken át, míg végre felkelhetett. Most már igazán árnyék volt, gyöngé, fáradt és szenvedő.

A vas férfit nem lágyította meg a gyöngé termés szenvedése. Rá se gondolt és most már hetekig távol volt a háztól. A városban pedig szélhárom-hosszában beszéltek hogy Somossy a szép Vasvárynének udvarol és akadtak lelkiismeretlen besugók, a kik ezt az újságot kárörvendő mosolyok közt mondták el Jolánnak, hogy látva vergődését, kacaghassanak a boldogtalan felett.

De a szegény asszonynak még nem volt zél betetőzve szenvedése.

Ez Egy alkalommal bortól hevültem tért

haza Gyula az éj órájában. Durván rivallt rá nevére, ki reszketett, mint a nyárfa levél. Szemrehányásokkal illette az asszonyt és tudára adta, hogy az egyhangú életet már megunta, ő élvezni, szórakozni vágyik, miért is nagy társaságot hívott legközelebb össze. Meghívtam — mondá nyomatékkal kedvelted Vasváryné is, régi barátinódet, kit annyira elhanyagoltál az utóbbi időben.

Gyula azt hitte, hogy e név említésére feljajdul neje, de csalódott. Jolán örömet fejezte ki a tervezett összejövetel felett, mert azt hitte, hogy Gyula is többször marad otthon és kerülni fogja a klubokat, a házon kívüli multságokat.

Az estély napja érkezett és a vendégek lassan gyülekezni kezdtek. Szegény asszony jókedvet erőltetett, de az nagyon erősen ment, mert igen beteg volt. Igyekezett kedves és szeretetreméltó lenni. Gyűjtögette a lelki erőt a Vasvárynéval való találkozására.

Érezte, hogy szüksége lesz a nyugodtságra, az önuralomra, mikor azt kell házába fogadnia, aki elrabolta tőle férje szerelmét és boldogtalaná tette,

Nem soká kellett várakozni, mert megérkezett özv. Vasváryné is. Jolán igyekezett szívesen fogadni vendégét, ki csakhamar a társalgás központja lett.

Gyula egy pillanatra sem távozott a szép asszony mellől, ki kivivott diadala érzében nem egyszer mosolygott gunyosan az izgatottságtól egész testében remegő Jolánra.

A beteg asszony érezte, hogy itt nincs szükség rá, de azért igyekezett vendégeit mulattatni, sőt midőn Vasváryné felkérte, hogy zongorázzék el néhány darabot, Jolán sietve ült a hangszerhez és játszott először csöndesen, aztán szilaján, vékony fehér ujjai csak úgy repültek az elefántosont billentyűkön, s úgy látszott, mintha lelke egész keservét ki akarta volna fejtetni játékában.

Ne csodáljuk, A Gyula kedvenc-nótáját játszotta és a szegény asszony azt hitte, hogy ezzel visszabóditja magához férje szívét, de az ellenkezőt érte el, mert Gyulát kellemtlenül érintették a régi hangok, lelkiismerete megmozdult a szép asszony mellett és lángvörös arcczal sietett a zongorához és halkán sziszegve a dültől, így szóló nevéhez: Hagyd abba nyomorult...

Ez több volt, mint a mennyit a törékeny, finom teremelés elviselhetett. Játékát félbehagyta s fel akart kelni a zongorától, de nem volt jártányi ereje. Idegesen fogódzott a zongora egyik szélébe, de nem bírta tovább keservét és egy sikoltással végig tért a szőnyegen...

zárták veszteséggel, szolid alapon nyugvó, versenyképes üzletöknek tulajdonítandó.

Mindezek dacára közgazdasági életünk viszonyaiban hanyatlást a múlt évben nem tapasztaltunk, s már azt is eredménynek kell tekintenünk, hogy az ipari, kereskedelmi és forgalmi vállalatoknál a status quo az eredmények tekintetében nagyban és egészben felelt tartatott.

A szeszipar terén azonban, sajnos, kedvezőtlen viszonyokat kell konstatálnunk. Ez ipar valóban válságos helyzetet küzd az 1888. évi törvény rendelkezései folytán; a szesztermelési törvénynek revisiói alá vétele tehát mielőbb kívánatos és szükséges. Olajgyártással csak kevés helyen foglalkoznak kamaránk kerületében; gyártási helyek: a gróf Schönborn Ervin munkácsi és szentmiklósi uradalmában Schwarcz Mór olajgyára Mátészalkán és Mandel Ede és társa olajgyára Nyírbátorban; kisebb olajütőink alig érdemelnek figyelmet, mennyiben csak a helyi szükségletnek tesznek eleget. Ambár az év elején az olajüzlet menete sokat ígérő volt, mindazonáltal az olajárak lanybulása következtében gyárosaink nem voltak képesek e tekintetben kedvező eredményt felmutatni.

Élénkebb fellendülés áolt tapasztalható ez évben a faipar, s általában a fakereskedés terén. A minden irányba foganatba vett és folyamatban lévő építkezések nagy mérvben vették igénybe a fakitermelési vállalatok, szelvényárugyarak és raktárak készletét; azonban a dongafaipar, mely kamara kerületünkben leginkább csak Szatmárme gyében gyakoroltatik, hanyatló irányt követett.

A bortermelés sem sikerült ez évben úgy mint azt bortermelő gazdáink az ujabban beültetett területektől remélték. A filoxera és a peronospora nagyon sok helyen óriási károkat okoztak, s e károkból kisebb mérvben ugyan már, de része volt az új telepítéseknek is. Kereskedőink természetesen a borhiányon a külföldi boroknak nagymérvű behozatala által segítenek, s főleg olaszországi borok importáltnak nagy mennyiségben.

A kereskedelmi és ipari viszonyokról jelentésünk különös részében lesz alkalomunk bővebben szólni; e helyütt csak annak adunk kifejezést, hogy a kereskedelmi és ipari tevékenység tern ez évben is nagyobb mérvű élénkség, s a vállalkozási szellem fokozottabb emelkedése nem volt a múlt évi mozgalomakhoz viszonyítva észlelhető. Számosak a panaszok mind-

két ipari osztály körében még ez idő szerint is, ezek a panaszok azonban az ipari fejlődés és a kereskedelmi téren való haladás általános jelleget csak kis mérvben befolyásolják. Hiszen a kézműiparosok egy részének régi és állandó panaszja a gyáripari versenz ellen közöndomásu, kereskedőinknek panaszai pedig, melyek az áruknak kihitelezése folytán előálló károsodásaik következtében keletkeznek, szintén ismeretesek.

Ezekre a panaszokra, ugyszintén a közgazdasági életünket érintő egyéb ügyekre, jelentésünk különös részében vissza fogunk térni.

Penz és hitelügyi viszonyaink kamaránk kerületében az egész éven át normálisak voltak.

Közlekedésügyünk fejlődése, vasutügyi politikánk egészséges rendszerre, az irányba támogatott igényeknek minden tekintetben megfelelő volt. Az épülőfélben volt M. Szigethkörösmezői, valamint a Debreczen-de-recskei-nagylétei helyi érdekű vasut a tárgyalt év folyamán teljesen kiépítve a forgalomnak átadottak.

Irodalom — Művészet.

* **Milleniumi történet.** Az „Athenaeum” r. társulat kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tizkötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) harmadik kötetéből megjelent a 36. és 37. füzet, melyekben Pór Antal folytatja „Az Anjou-k kora” nagyszabásu monográfiáját, Károly Róbert király családi viszonyainak és utolsó éveinek valamint az akkori belső állapotok ismertetésébefejezvé, áttér „A nápolyi hadjárat korára” (harmadik könyv). Ez a korszak a legfényesebbek egyike hazánk és nemzetünk történetében. Ebben a korszakban, Nagy Lajos uralkodása alatt, volt legnagyobb és leghatalmasabb a magyar birodalom, mely akkor a Középtengertől egész Északi- és Baltitengerig terjedt ki. A magyar dicsőség fénykorának ezt a nevezetes korszakát a kitünő tollu szerző a következő fejezetekre osztja fel: I. Lajos király uralkodása első évei. II. Endre meggyilkoltatása. Zára veszedelme. III. Az első nápolyi hadjárat. Erre a korszakra vonatkozólag a legbővebben történeti adatok vannak ezekben a füzetekben, melyeket erre a korszakra vonatkozó számos képes ábrázolat díszít. Mint díszes műmellékletek vannak a füzetekhez csatolva: „A nápolyi Szent-Januaristemplom főkapujának” sikerült fénynyomata: a „Liber de septem signis” című allegoria; továbbá „Mária királyné kettős pecsétjének”

E nem várt esemény csakhamar szétesztette a társaságot s miután Jolán rosszul lettének okát nem tudták és kérdéseikre feleletet nem nyertek, lassankint eltávoztak.

A mellőztetést a szegény asszony még el tudta viselni, de a durva sértés alatt megtört a lelke.

Eszméletlenül vitték be szobájába a boldogtalan teremést. Csakhamar megjelent az orvos, súlyosnak jelezve a bajt és a leg gondosabb ápolást kötötte a jelen voltak lelkére.

Gyula is ott állt az ágy mellett. Arczáról eldűnt a szilajság. Egy óra egészen átváltoztatta. Érezte, hogy súlyosan vétkezett, midőn halálra gyötörte azt a gyöngye teremést, ki őt szerette véghetetlenül. Belátta tévedését, bűnének nagyságát. Szégyelni kezdte magát, hogy erős férfi léttére nem erősekkel küzdött, hanem egy gyöngye asszonyt morzsoló össze, ki jóságos, hü felesége volt.

Körülnézett. Egyedül volt a szobában. Sirni kezdett, s lassankint térdre ereszkedett. Aztán lágyan megfogta Jolán hideg kezét, égő homlokához, majd ajkaihoz szoritotta és elborította azt könnyeivel, csókjaival.

Gyermekeké vált az erő, a szilaj férfi és zokogva kívánta vissza annak az életét, kit anyyira megzomorított, talán halálba kergetett.

Órák múlva, melyek Gyulának az örökévalóságával értek fel, magához tért a lerokadt beteg asszony. Egy pillanatig álmélkodva nézett körül. Ugy elszokott a boldogságtól, hogy nem hitt szemének. Halványarcza lassan-lassan szint nyér, kipirult, szólni akart, örülni mosolyogni, de nem tudott, mert Gyula, az a szilaj férfi ráborult elhalmozta csókjaival, könnyeivel szerelmesen, mint mikor oltárhoz vezette.

A nő virág melyet ha ápolunk kifejlik egész pompája. is meggyógyult a Gyula szerelmének és gyöngédségének verőfénye alatt. Életének igazi boldogsága most kezdődött. Szépnek találta az életét, miután visszanyerte Gyulának szerelmét.

Szeretett... tehát megbocsátott és feledett...

Uyen a nő. Akit egyszer igazán megszeretett, azt szereti szívének utolsó dobanásáig. szereti még akkor, mikor eldobva és megvetve látja szerelmét.

És igen sokszor az eltűnt, az elszállt szerelemnek egy visszatérő sugara elég, hogy boldoggá tegye őt ismét és hüéges, jó felesége legyen annak a férfinak, ki tévedése után belátta, hogy egy augyalt bir nevében, kinek életboldogságát köszönheti...

hasonmása aranyozott szinten és „Az aacheni széüesegyház” sikerült távlati képe díszes fametszetben. A számos szövegkéy közül ki kell emelnünk a következőket: „Róbert király siremléke” a nápolyi Santa-Chiara templomban; „Róma középkori képe” Benozzo Gozzoli falfestménye után; „Johanna királyné” Giotto falfestménye után; „Az udinei városháza” stb. Az egyes füzet ára 30 frt. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Képhetó minden hazai könyvkereskedésben. Az előfizetők minden szombatn egy egy füzetet kapnak.

Vegyes hírek.

* **László kir. herceg halálos veszedelmében.** László kir. herceggel — mint tegnap már röviden jelentetük — vadmacska vadászat alkalmával nagy szerencsétlenség történt. László kir. herceg héttón macskára és őzbakra ment vadászni az ágyai erdőben. Vele voltak Libits Adolf uradalmi igazgató és Marek intéző, valamint az uradalmi vadászok. A királyi herceg rálőtt egy vadmacskára, fegyverének sréttel töltött csövéből, míg a golyóval töltött cső szááknya felhuzva. A kir. herceg látva hogy a macska vergődik, hátra bocsátva fegyverét, egyenest a vad felé tartott, a mikor a kakas beleakadt egy faágba, a fegyver elsült és a golyó belefuródott a kir. herceg jobb lábának felső szárába, felülről lefelé haladó irányban. A kir. herceg zsebében összehajtott zsebkendő azonban enyhítette a golyó hatását, úgy, hogy át furva a kendőt s az alsó nadrágot, nem hatolhatott nagyon mélyre a lábszárbá; a mosonó később meg is találta a golyót az alsó nadrághon. A kir. herceg, — bár nehezen, — de maga ment kifelé a sűrüből és kísérete csak ekkor látta elrémülve a szerencsétlenséget. Az orvosok megvizsgálván a sebet, azt súlyosnak találták és táviratoztak úgy Acsutra mint Budapestre a főhercegi udvarokhoz, valamint Aradra dr. Parecz közkörházi főorvoshoz. Mire beszállították Kis-Jenőre, a kir. herceg nagyon rosszul lett és nagy fájdalommal panaszkodott. A Budapestről érkezett Janny dr. konstátálta, hogy a kir. herceg csontörést szenvedett. Délután érkezett meg József kir. herceg távirata, melyben jelezte, hogy ő és fenséges neje reggel elindultak fiók betegágyához.

* **Apró hírek.** (Asszonyok a bírák előtt.) A lugosi törvényszék szenzációs bűnpert tárgyal. Egy vakítóan szép leány Debacker Berta, Goniszán Vazul gazdag gyárosnak a felesége és egy születő állottak a bírák előtt. Angyalc-inálás vádjá bizonyult be rájuk s ezért a törvényszék a születőnöt egy évi börtönre, Goniszán Vazulnót hat havi börtönre és Debacker Bertát, a csodás szépségű leányt háromhavi fogház büntetésre ítélte a törvégszék. — (Egy elvált asszony tragédiája.) Ezelőtt másfél szten-dóvel Bohus József ozeglédi gyógyszerész szép felesége ott hagyta az urát és Lucinszki József népszínházi színészszel megszökött. Azóta a fővárosban élt Lubinszkyval, a ki azonban csakhamar ráunt a szép asszonyra és elhanyagolta. Az anyagileg és erkölcsileg tönkretett asszony tegnap hat csomó gyufát feloldott egy pohár vízben és megitta. — A mentők segítettek rajta, de most is súlyos beteg. — (A visszapattant golyó.) Szatmáron a katonai lövöldében, Bodó János szakaszvezető, a mint a rezervistákat tanitgatta a Manlicher-fegyver bánásmódjára, egyik fegyverből a kilőtt golyó visszapattant a nevezett szakaszvezetőnek a czombjába furódott s mély és veszélyes sebet ütött rajta. A katonai kórházba kellett őt szállítani. — (Alapítvány öngyilkosok gyermekei részére.) Rohonczy Gedeon azon a napon, melyen Jakabffy Tódor föbelötte magát, Kezdet nevű lovával első díjat nyert a versenyen. Az öszszegyet, melyet nyert, 6530 koronát, ma lefizette Rohonczy a mentőegyesület pénztárába, alapítványul öngyilkos szülők gyermekei számára.

Egyházkerületi értekezlet Nagyváradon.

Budapest, 1895. szept. 4.

A vallás erkölcsi élet elevenítésére, a hit hűség erősítésére alakult meg tavaly a reformatio évforduló napján okt. 31-én Debreczenben az egyházkerületi értekezlet, melynek működésére az — egyházpolitikai új törvények életbeléptetése által teremtett új helyzetben kétszeresen szükség van,

Az értekezlet, mely lelkészeket és világi tagokat, nőket és férfiakat gyűjt a szent ügy zászlaja alá évente vándor gyűléseket tart. Az idén Nagyvárad városa, a magyar protestánsizmusnak az erdélyi fejedelmek korában e nagy erőssége, fogadja kebelébe az értekezletet.

Tagjaihoz, általában a tiszántuli egyházkerület minden lelkészéhez s általuk a világi egyháztagokhoz az elnökség: *Simoffy Imre* világi alelnök kir. tanácsos, Debreczen város polgármestere és a debreczeni ev. ref. egyház főgondnoka, *Lukács Ödön* egyházi elnök felsőszabolcsi esperes szétküldötték a meghívást melynek bevezetése az értekezlet közelebb elhunyt világi elnöke *Kovács Ferencz* emlékének adózik hálás kegyelettel.

A meghívásból átvesszük az alábbi sorokat:

Szeretett Testvéreink! Hitsorsosaink!

Az egyházkerületi egyházi értekezlet múlt év október 31-ik napján megalakulván, elhatározta, hogy a folyó évi értekezleti közgyűlést Nagyváradon tartandja meg; minélfogva az értekezlet nagyválasztmányja a közgyűlés idejét Nagyváradra 1895. évi okt. 31-ik napjára, a reformatio emléknapjára tüzte ki, s megbízott miniket tisztelettel alólirottakat, hogy jelzett napra az értekezleti egyesület tagjait, általában az egyházkerület ev. ref. lelkészi s tanári karát, ugyszintén egyházi közéletünk hitbuzgó világi tagjait is egyházi életünk körébe vágó fontos dolgok vitatása, érlelése, a testvéri együtt érzés fölelevenítése, ápolása, hitünknek egymás hitéből való erősítése, táplálása, a jövő teendőinek kitűzése végett hívjuk meg.

Midőn e tisztünket szerencsések vagyunk teljesíteni, örömmel hozzuk köztudomásra, hogy értekezleti egyesületünknek eddig 120 nő és férfi rendes, 16 alapító tagja van, ezenfelül számosan olyanok, kik a választmányi tagság elfogadása által az egyesület kötelekeibe léptek; hogy továbbá az egyesület nagy választmányja kedvező sikerrel megtartotta alakuló gyűlését s kitűzte a folyó évi közgyűlés tanácskozási tárgyait.

Szeretett Testvéreink! Hitrokonaink!

Ertekezletünk azon szándékával, hogy a folyó évben Nagyváradon, majd időről-időre az egyházkerület különböző vidékein eső városokban kívánja megtartani közgyűléseit, távolról sem akar a kihívás, vagy a szükségtelen tüntetés terére lépni. Főcélja az, hogy a kedvezőtlenebb anyagi körülmények között élő lelkészeinknek és a világi egyháztagoknak is időről-időre lehetővé tegye az értekezleti gyűléseken való megjelenést, hogy a különböző vidékeken élő egyháztagok is időnként bevonhatók legyenek az egyesület kötelekeibe, hogy így a hitben és testvérszereteten való életközösség által az eleven és áldásos tevékenység pezsdülhessen fel egyházi életünkben, hogy lehessünk „*egybekötözöttek, egy értelem és egy akarat által*“ (I. Kor. I. 11.) „*növekedhessünk abbana ki fő, t. i. a Jézus Krisztusban*“ (Ef. 4. 15.) s az evangelium tiszta magvait mint igaz magvetők minden népek között hintessük el a kedvező aratásra; és hogy ilyennemű és irányu működése által az anyaszentegyház tagjaiba erőt, bizodalmat és bátorságot öntsön e nehéz időkben, midőn a közöny sokfelé hideg palástot borított az evangéliumi buzgóság lüktető ereire

s egyházi létérdekeink oly sok oldalról megtámadva és fenyegetve vannak.

De bár mily nehéz napok következzenek is reánk, s bár mely oldalról fenyegetsen is bennünket az ellenség hatalma, nekünk ingadozni és csüggedni nem szabad, mert a mi egyházunk valamint a multban, a letűnt viharos századokban és sújtó gyász tizedekben „lélekben hit által várta az igazságnak reménységét“ (Gal V. 5.): ugy most is „a mi hitünknek próbáltatása találta a mi dicsé-retünkre és tisztességünkre.“ (I. Pét. I. 7.)

*

A nagyváradai értekezlet programja ez: Október 31-én délelőtt 9 órakor isteni tisztelet az ev. ref. templomban. Szónok: *Szabó János*, békés-bánáti esperes.

Isteni tisztelet után közgyűlés (a meghatározandó helyen) a következő tárgyszorozattal:

1. Elnöki megnyitó beszéd. Jelentés világi elnökünk elhunytáról.

2. Világi elnök választás.

3. Ügyviteli szabályzat megvitatása.

4. A hiányzó választmányi tagok megválasztása, esetleg szakosztályokká alakulás.

5. Javaslat a bel-missióról. — Előadó: *Csiky Lajos*.

6. Az egyházak anyagi ügyei és az egyházfenntartási alap. — Előadó: *Csiky Lajos*.

7. A diakonusi intézményről. — Előadó: *Garzó Gyula*.

8. A lelkészképzésről, tekintettel a megváltozott egyházpolitikai helyzetből folyó sokoldalú lelkészi teendőkre. Előadó: *Gulyás Lajos*; ajánlók: *Csécsei Miklós*, *Soltész János*.

9. Javaslat. Indítványok.

Ezt megelőzőleg október 30-án délután az erre előre kijelölendő alkalmas helyen, ismerkedési összejövetel.

A kik az értekezleten részt venni akarnak, október hó 8-ik napjáig megjelenési szándékukat az egyházi elnöknel (*Lukács Ödön* esperes.) Nyíregyházán jelentsek be, hogy az elszállásolás jó eleve megtörténhessék.

Simoffy Imre,
kir. tanácsos, világi alelnök.

NAPI HIREK.

— **Az Őrálló.** Nem mulaszthatjuk el olvasóink figyelmét a dr. *Bartha Béla* jogtanár ur felelős szerkesztése alatt megjelent „*Őrálló*“ cz. politikai, szépirodalmi és közgazdasági lapra felhívni. A nagy tudomány, szellemmel szerkesztett, magvas czikelyeket tartalmazó lap szeptember 4-iki számában előadja a szerkesztő lapja további programját, jelzi a már két év előtt megkezdett uton való haladását és nagy vonásokban vázolja az Őrálló egész irányát.

— **Dr. Bartha Béla** jogtanár ur irodalmi munkássága, magas nivaun álló műveltsége nyereség Debreczen városára, társadalmi életünkre, miért is, midőn úgy őt, mint becses lapját, az „*Őrálló*“ t mélyen tisztelt olvasóközönségünk szeretetébe ajánljuk, szívünköl kívánjuk, hogy jól érezze magát körünkben.

— **Bokréta ünnep a kir. táblánál.** A kir. tábla építkezésével egészen a tetőig haladtak, úgy hogy már az ácsok a kupolát is összeállították. Abból az alkalmából, hogy a királyi tábla épülete már tető alatt van, *Berger Jenő* vállalkozó építész ma, szerdán este hat órakor az építkezésnél alkalmazott munkások részére a bokréta ünnepélyt rendez. Délután fél hatkor történik a gyülekezés a királyi tábla udvarán, a hol az egyik részen a meghívott vendégek, a másik részen pedig az a százhatvan munkás gyűl össze, — akik

a debreczeni királyi tábla építkezésénél foglalkoztatva vannak. — Az elhangzó hazafias dal után *Tolvaj József* kőműves poharat emel és beszédet intéz a megjelentekhez. A beszéd bevégeztével az épület ormánál elhelyezett transperantot leplezik le amelyet az 'éjjel folyamán megvilágítva hagynak fenn. A transperanten a királyt, igazságügyi minisztert, a kir. tábla elnökét, a főispánt, a polgármestert, a tervező és vállalkozó építészeket és az ellenőrzés mérnököket éltetik. A transperant leplezése után a munkások a tábla udvarára mennek vissza, ahol az ajándékokat osztják ki közöttük s *Berger Jenő* megvendégeli őket. *Berger Jenő* vállalkozó különben — meghívott vendégei tiszteletére este nyolcz órakor bankettet rendez.

— **Ifj Komlóssy Arthur** jelöltsége. Debreczen egyik patriczius családjának, a Komlóssy familiának egyik tehetséges szép reményekre jogosító ifju sarját, ifj. *Komlóssy Arthur* IV éves joghatagot az a kitüntető megtiszteltetés érte, hogy a budapesti tud. egyetem ifjuságának egy része őt léptette fel az „Egyetemi kör“ elnöki tisztességére. Ellenfele *Hubenai József*. Az egyetemen folyó választási mozgalmakról a „Magyarország“ mai száma írja: Három napja, hogy az egyetem megnyitotta kapuit a tudománysozjas ifjuság beiratkozására és már ez alatt a három nap alatt két erős és tekintélyes párt keletkezett az egyetemi ifjak körében. A választási mozgalom a szokott kedélyességgel folyik. A Komlóssy-pártra ráfogták, hogy klerikális, ami annál furcsább, mert Komlóssy Arthurnak a tizedik őse is nyakas kálvinista volt. (Rov. v.) a Hubenay pártra, hogy liberális. Komlóssyék kijelentik, hogy ők Bottlik József volt elnök eszményeinek letéteményei. Komlóssy pártja a Hunnia kávéházban tanyáz. A választás e hónap 14-én lesz.

— **Osunya merénylet.** Tegnap este egy erősen megkötözött marczonea kinézésű, véres embert kísérték be a rendőrséghez. *Mihácsi Bálint*nak hívják vakmerő merényleten érte *Lakatos István*, a ki megkötözve kísérte be a városba. Az esetről tudósítunk a következőkben számol be: Tegnap délután *Lakatos István* újföldi tanyájáról bejött a városba, a heti vásárra. Otthon egyedül maradt egy igen szép 14 éves leánya. Ott foglalatoskodott a szobában, midőn egyszerre belép az ajtón egy marczonea kinézésű, durva, piszkos ruházatu ember. A fiatal leány pillanatra megrettent a rongyos embertől, de aztán összeszedte bátorságot s megkérdezte tőle, hogy mit akar? *Mihácsi* hirtelen odaugrott a szép leányhoz, megragadta a kis leányt. — A leány félelmében minden erejével szabadulni akart a durva merénylő karjai közül, de minden erőlködése daczára se birt a *Mihácsi* vaskarjaival. A kétségbeejtő küzdelemben velőtrázó hangon kiabált segítségért. *Mihácsi erre dühös lett, torkon ragadta a gyermekleányt, bedugta száját s aztán fékevesztett dühében szaggatni kezdte róla a ruhát.* A sikoltásra *Kőrösi András* szomszéd-birtokos, ki épen a közelben foglalatoskodott, jelent meg az ajtóban, a ki mikor meglátta a fuldokló leány küzdelmét a marczonea kinézésű emberrel, oda rohant és egy pillanat alatt a földre tiporta a merénylőt. *Mihácsi* azonban egy alkalmas pillanatban kiszökött a szobából s a közeli tengeri vetés közé menekült. *Kőrösi András* követte a tengeri közbe, hol elfogta s megkötözte. *Lakatos István* este 6 óra után a hetivásárról hazament a tanyára, értesült a vakmerő merényletről, hálásan köszönte meg *Kőrösi András* szomszédjának, hogy megmentette egyetlen gyermekét. Aztán *Mihácsi* még jobban, de úgy megkötözte, hogy a vér felszakadt a merénylő karjából. Ugy kísérte be maga a rendőrséghez. Leoldták róla a köteleket s a vakmerő támadó reszketve felelt a rendőrbiztos kérdésére:

— Mit akartál a tanyán?

— Rabolni!

— És
gyermeket
— Ne
lanná tenn
A jele
ügyelete m
rénylőt a
honnan mé
a kir. ügy
ma dr. Uj
kórházba
gyógykeze
sérülések,
alkalmával
— P.
ref. presbi
galma seg
rendezésér
alatt még
az ötödéve
tási alap
nehány év
jövedelme.
a városból
től fogva.
hajlandósá
kolak szár
vánta meg
tásával a
testület ed
életbelépte
visszamen
kes. De h
lékért csal
Az egyház
birna az i
lasztja vé
csak, han
eddig élve
kénytelen
fizetés utá
czárt se l
lemi kike
tők nyon
nem a M
buzgalom
urak. A t
kozást s e
sével lépé
közti ará
cézből m
Józset fős
— A
vél, mely
kulcsot a
okához.
gette hal
panaszolk
abban a
polgár me
de mert
kézbesithe
rályi Tan
Az 1851.
fizető és
reczen vá
hogy a
hunyt Fe
losa volta
elgyengül
kenyerem
kötő min
szóval n
irhatatlan
ezen ind
esedezem
meltóztat
helyzetbe
val segít
rént is, t
lennék m
vagyok é
ter urnak
szolgája
Lajos as
— A
tők. Törv
hogy a v
azok, a l
tel a leg
fordulhat

— És előbb megakartad ölni a leánygyermeket?
— Nem akartam megölni csak ártalmatlanná tenni.

A jelentés fétvétele után két rendőr felügyelete mellett átkísérték a vakmerő merénylőt a városháza közigazgatási börtönébe, honnan még a mai nap folyamán átszállítják a kir. ügyészség fogházába. — A merénylőt ma dr. Ujházi Károly megvizsgálta s a köz-kórházba szállította, hol 8—10 napig lesz gyógykezelés alatt. Karján s vállán vannak sérülések, melyeket a megkötözés ellentállása alkalmával kapott Lakatostól

— **Pihenő határozat.** A debreczeni ev. ref. presbiterium Kiss Albert lelkész buzgalma segítségével és a tanítói fizetések rendezéséről szóló országos törvény nyomása alatt még tavaly elhatározta, hogy behozza az ötödéves korpótékot. Az ingyenes iskolázási alap egy ideig fedezte az új terhet, de néhány év múlva már nem lesz elég annak jövedelme. El hiány pótlását tehát az egyház a várostól kérte, évi két ezer forintot 1896-tól fogva. A városi közgyűlésben megvitatott a hajlandóság erre, csak előbb a felekezeti iskolák számára fizetett segélyek arányát kívánta meg tudni. A tanács az arány kiszámításával a főszámvevőt bízta meg. A tanító testület eddig türelmesen várta a korpóték életbe lépését, amely a határozat szerint visszamenőleg 1894 aug. 1-től fogva esedékes. De hát elvégre is papíron lévő korpótékért csak egy darab ruhát se lehet venni. Az egyház pedig a helyett, hogy noha még birna az ingyen iskolázási alap, huzza halasztja végrehajtását a határozatnak, nem csak, hanem elvonta az ugyanazon alaptól eddig élvezett jutalékot mérfelől a tanítók kénytelenek fizetni a nyugdíj járulékot olyan fizetés után is, amiből egy év óta egy krajczárt se láttak. Persze a gyermekeink szellemi kiképzésével bajlódo szegény tanítók nyomasztó helyzetének javítása, — nem a Mitrovics jelöltsége, hogy hasonló buzgalommal törődne azzal is a presbiteriáknak. A tanítók végre is megunták a várakozást s egyidejűleg a korpótékek sürgetésével lépéseket tesznek, hogy a felekezetek közti arány is mielőbb megállapíttassék. El czélból ma küldöttségileg tisztelegtek Szabó József főszámvevőnél.

— **Az aggastyán öngyilkossága.** Egy levél, melyet odahaza találtak, megadta a kulcsot az öreg Sívágó Lajos öngyilkossága okához. Csakugyan a nyomor, az inség kergette halálba a 75 éves öreg embert. Erről panaszkodik végső kétségbeesés hangján abban a levélben, melyet Simonffy Imre polgár mesterhez pár nappal ezelőtt vitt fel; de mert a polgármester távol van, nem kézbesíthetett. A levél így hangzik: Cs. Királyi Tanácsos Nagyságos polgármester ur! Az 1851. év óta mint asztalos mester adófizető és közteherviselője voltam sz. k. Debreczen városának. A mi előéletemet jellemzi, hogy a Bikába tovább mint 33 évig, elhunyt Fehér Herman urnak udvari asztalosa voltam, most már elaggott, 75 éves és elgyengült ember nem, vagyok képes a napi kenyereket megkeresni, ami családomat illeti, kettő mint katonai szolgá, több mester segéd. **szóval nincs aki rajtam segítsen és leírhatatlan szánalmas állapotban vagyok,** ezen indoknál fogva a legmélyebb alázattal esedezem Nagyságos Polgármester ur előtt, méltóztatnék mngszánni ezen nyomorult helyzetben és rajtam valami kép pártfogásával segíteni, ugy sem élek sokáig idő szerént is, tehát az irtózatossággal meglennek mentve. Fentebbi kéréssem mellett vagyok és maradok a Nagyságos Polgármester urnak, alázatos, szánalomra méltó szegény szolgálója Debreczen, Szeptember 2-án Sívágó Lajos asztalosmester.

— **A debreczeni vasutasok, mint életmentők.** Törvényes intézkedés van arra nézve, hogy a vasuti alkalmazottak, de különösen azok, a kik vonatokkal utaznak — tekintettel a legéberebb elővigyázat dacára is előfordulható szerencsétlenségek esetére — az

első segélynyújtás legszükségesebb műveleteibe kellően begyakoroltassanak. A debreczeni állomás népes személyzete most részben a megfelelő oktatásban, hogy véletlen balesetek alkalmával mint gyakorlott életmentők, hasznos segélyt nyújthassanak addig is, míg az arra hivatott orvos megérkezik. Tegnap kezdte meg a helybeli pályaházban az életmentési gyakorlatok bemutatását, dr. Bruckner Ernő m. á. v. egészségügyi tanácsos, melyet folytatni fognak dr. Popper Alajos, dr. Kerekes Lipót és dr. Nagy Kálmán pályaorvosok.

— **A mulatság vége.** Forus Ferencz, Kis. István bérkocsisok és W. Lajos pinczér bementek egyik külvárosi kocsmában mulatni. Bó italozás után felültek a Főris Ferencz bérkocsijára. Utközben W. Lajosnak az a gondolat támadt, hogy ő hajtja a lovakat. Fel is mászott a bakra, s közé vágott a paripáknak Főris a gazda tiltakozott a hajtás ellen. Ebből dulakodás támadt, miközben a pinczér kirántotta kését s kezefején megszurta Forist a kocsisból erre kitört a düh s W. Lajost ledobta a bakról a ki meg fején séült meg. A pinczér másodszor is neki rontott bicskájával a kocsisnak, de az elősiető rendőrök elibe vágtak a vérengzésnek s szétválasztották a dulakodó feleket.

— **Megszűnt sertés orbáncz.** Az alispán értesítette Debreczen város törvényhatóságát, hogy H. Hadházon a sertésorbáncz megszűnt s a községet a zár alól feloldotta.

— **Új zsidó templom.** Dicséretére válik a szoboszlói zsidó közönségnek az a szép, díszes templom, melyet most építettek. — Különösen néhány előkelő zsidó család a főérdem, kik anyagilag s odaadással buzgólkodtak azon, hogy minél előbb díszes templomot építsenek. — A templom most már teljesen készen van s ott díszleg egyik főutczán. A templomot szombaton szentelik fel s a felszentelésre meghívták a debreczeni hitközség főabbiját, Krausz Vilmost.

— **A debreczeni gazdasági egyesület f. hó 8-án, vasárnap d. e. 10 órakor a gazdasági tanintézetben választmányi ülést tart;** egyidejűleg a lótenyészbizottmány is tanácskozik. Az ülések tárgya lesz az *ügető verseny* rendezése és megbeszélése Szabó Lajos újlétai homoki szőlőtelepére való kirándulásnak.

— **Tűz az erdősegen.** A napokban nagy tűz volt a D. L. nagy-cserei kaszálójában, mely egy ott dolgozó munkás vigyázatlansága folytán támadt. A hatalmas szénakazal már majdnem be volt fejezve, midőn az ostoba ember pipára gyújtott. A gyújtót nem lökte el elég messzire és néhány perc alatt az egész kazal lángban állott, 5—600 frt kárt okozva gazdájának, a ki egyik kedvelt debreczeni és újvárosi gazdálkodónk.

— **Katonai utóállítás.** Holnap délelőtt a pavillon laktanyában katonai utóállítás lesz. Károm katonakötelest állítanak elő.

— **Beszakadt osztona.** Felhívjuk a mérnöki hivatal figyelmét a haluzg csatornájának megbomlott állapotára. Beszakadt a csatorna egy helyen s várja, hogy a mérnöki hivatal kijavíttassa.

— **Elveszett.** A Kossuth utcán elveszett egy pár arany tüssző. A megtaláló szíveskedjék a rendőrséghez vinni, hol illő jutalomban részesül.

A Filifék fátuma.

— Megismételt rablás. —

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, szept. 4.

Tegnapeste vakmerő rablást követett e még az ideig ösmeretlen tettes Filif Sándor vasuti vonalór Timár-utca 2299. számú lakásán.

Másodizben érte már Filif lakását ilyen kellemetlen eset. Junius hó 28-án éjjel a konyha ajtó felfeszítése után hatolt be a rabló s az egyedül lévő Filifné, ki már aludt s a zajra felébredt, megöléssel fenyegette ha, szólni mer, azután szeméjártára szedte össze ékszerait, finom ruhaneműit.

Végül — re bene gesta — nyugodtan távozott.

A tettest, ki a városból megszökött, Balázs rendőrbiztosnak sikerült annak idején kinyomozni, s két kéttel ezelőtt a fővárosi rendőrség el is fogta.

A tegnap este elkövetett rablás hasonló amaz elsőhöz. Filif Sándor vasuti szolgáltatételre volt beosztva tegnap este. Otthon a neje megint egyedül maradt. Este 8 óra tájban kinyitotta szobájának utcára nyíló ablakait; ő pedig kiült az udvarra beszélgetni az udvarbeli lakókkal.

Fél kilencz óra után pár perczcel valami dolga akadt az utcai szobában s a társaságot ott hagyva, bement, hogy dolgát végezze.

A mint belépett, meghökkenve állt meg az ajtóban, mert a szoba közepén egy guggoló alakot pillantott meg, ki egy csomagot kötözött.

Az ösmeretlen egyén észrevette, hogy rajta kapták; abbahagyta tehát a műveletet, hirtelen megfordult s az utcai ablakon kiugrott.

Filifné a rabló távozása után kifutott az udvarra s hirül adta, hogy megint rabló látogatta meg szobájukat. Az egész udvar felkerekedett nézni: mi történt Filiféknél. Odabenn mindent a legnagyobb rendetlenségben találtak. A szekrények ajtajai, fiókjai tárva-nyitva voltak, a mi bennök volt, szerte szórta a tolvaj.

Hirtelenében megvizsgálták, nem vitt-e el az ösmeretlen valamit s rájöttek, hogy egyik szekrényből tizenöt forint készpénz hiányzik.

Kutattak tovább; fölbontották a szoba közepén hagyott csomagot. A kövér csomagban nagymennyiségű, értékes ruhanemű és egyéb tárgy volt begöngyöve.

Később haza jött Filif is, ki azonnal jelentést tett az esetről a központi rendőrségnél.

Filifné a rabló személyére nézve felvilágosítást nem tud adni; zavarában nem vette jól szemügyre; de meg a mint a betörő őt észrevette, egy pillanat alatt eltűnt az ablakon keresztül.

A rendőrség a nyomozást megindította.

Távirat.

László főherczeg állapota.

Budapest, szept. 4. (A „D. E.“ ered. táv. Érkezett d. u. 2 ó, 45 p.) László főherczeg fenséges szülőivel Budapestre érkezett. A kelenföldről hordágyon vitték a vörös kereszt kórházba. — Az orvosa megérkezése után azonnal alapos vizsgálat alá vették a felséges beteget és több csontszilánkot távolítottak el a lövés okozta sebből. A főherczeg állapota a legnagyobb aggodalomra ad okot, mert az orvosok tartanak a sebláztól és esetleg az amputálás szükségességétől.

A főherczeg állapota iránt a legnagyobb részvét nyilvánul minden oldalról s a sürgönyök egész özönnel érkeznek a mélyen sujtott fenséges szülőkhöz.

Az én keresztfiam.

— Regény. —

Irta. Sz. Buday Etel.

(Folytatás.)

E nem várt, nem remélt, régen nem élvezett csóknak boldogsága, elkábitott egy percze és önfelédten eleresztettem a ruháját anyámnak s ő akadálytalan fel szált a kocsiba.

Midőn láttam, hogy elfog menni engem nem visszen — keserves kiáltással — „mama mama!” gyorsan a kocsii hágsójára — szöktem.

Azután csak egy erős lökést éreztem s, azt hogy repülök és alá bukva a kavicsos uton, elterülve vagyok.

Mire fel birtam tápázkodni. már csak a négy almás szürkék által tova röpitett kocsiatán nézhettem.

Még egy ideig, azon helyen maradtam a hová a kapitány gyöngéd keze dobott és merőn tekintettem azon irányba, a merre anyámmal együtt tűnt el minden boldogságom.

Jó dadám, a ki már akkor más minőségbe szolgált a háznál, jött segedelmemre és felvett a földről, s midőn rám tekintett így szólt „szent Isten! ki, Lilikám hisz te vérezel!.. O, ez már, mégis szörnyűség, így ledobni egy gyermeket... Ittvan ia!... betörte homlokát.

Tehát vérem volt az a melegség mi végig folyt arczomon. Vérem! az a töle nyert vér melyel már az első pillanatba áldoztam, az anyám elvesztett becsületéért.

Homlok sebem hamarabb behegedt mint szív sebem, s még az egyiket a láthatatlant örökké érzem, addig a másiknak csak helye látszik meg; de mely mint eltűrhetetlen pont emlékeztet mindig anyám bünére, mit úgy szeretnék pedig felejteni.

Atyám alkonyatkor haza tért; a kocsis ki visza jött a fogattal, anyámtól egy levelet adott által atyámnak mely felderíté előtte az árulást és szegény atyám megtudva a rettenetes valót eszméletét vesztve összerogyott hang nélkül.

O, milyen nehéz napok következtek azután. Atyám, egyetlen támaszom halállal küzdve nehéz betegen feküdt.

Midőn végre hetek múlva fel kelt, az előbbi deli férfinak csak árnya lett. Korom fekete habos haja, megszürkülve köríté becsületét; halvány arcját, deli alakja meggörnyedt s jó lábát vontatva huzta a bot után melyre támaszkodva birt csak járni, fejével meg mindég tagadó mozdulatot volt kénytelen tenni, mintha az Isten csak arra kárhoztatta volna, hogy folyton tagadással jelezze az emberek előtt szegényét. O, azt a más által elkövetett szegényt, de melynek sulya még is őt tette lelkileg, testileg — tönkre.

E szomorú események után még egy pár évig jó atyám mellett nevedkedtem csak azután viit neveltetésem vegett fel a fővárosba.

Ezen időkből nincs mit felemlítenem. Életem egyformán telt, úgy [mint] elszokott telni nevelő intézetben. Már azontul csak a szünidőket töltöttem otthon, hol minden megváltozott. Atyám az én szeretet atyám még öregebb még görnyedtebb s még bánatosabb lett, nem volt lelki ereje, a csalódás keserveit legyőzni.

Ugy megváltozott a háznak külső belső környezete is mindenben.

Az udvar széles kocsii utjai begyepesedtek a nagy istállókból, nem haitatszott ló döbörgés nyerítés, mert üressen állottak. Csak is az egyik barom istállóban rácskált magányosan egy életunt kajla szarvu tehén ez képezve a gazdaságot. Az udvaron, a háztartásnál, nem forgolódott már mint hajdan sok cseléd, az egyedüli minden az én dadám volt, ki a nehéz időkbe sem hagyott el bennünket hanem kitartó jó szívvél volt atyám segedelmére és egyszemélybe

mint gondos gazdasszony s cseléd, vezette helyesen kis háztartásunkat.

Az első évekbe, midőn haza-haza kerültem, csak az tűnt fel, hogy mindég, kevesebb ezüstöt találtam a megszokott helyeken, s végre már csak a legszükségesebb eszközöket és egy napon azon leverő tudatra jutottam, hogy atyám vagyoniilag teljesen tönkre ment.

Anyám rossz gazdasszonykodása, pazarlása miatt úgy megterhelődött fölbirtokunk, adósággal hogy mindenünk utána ment.

Szegény atyám, csak akkor látta be, hogy bűn volt könnyelmű neje iránt szigorúnak nem lenni és egyöngeségét szánva-bánva siratta a sirszélén, hová megtörve közeledett perczenként.

A bánat, szegény anyám miatt — az anyagi gondokkal küzdelem, teljesen felémestették élet erejét s amidőn tizenhetedik évemet betöltöttem, már elvesztettem drága atyámat és minden támaszuélkül vagyontalan maradtam a nagyvilágba.

De a szegénynek, még bántódni sem lehet sziveszerint, így engem sem engedett, az élet fenntartási kötelezettség, hogy valóm egészen átadjam a gyásznak, hanem gondoskodnom kellett jövőmről, még pedig sürgősen; mert a meg maradt csekély pénz összegből nem soká tarthatam volna fent magam, már pedig arra büszke voltam hogy a mások kegyelméből éljek.

(Folyt. köv)

Különfélék.

* **Oláh keresztnevek.** János, József, Sándor, György elég szép név magyarul is, más idegen nyelven is. Csak az oláhoknak nem tetszik. A Főia Poporului, a Tribuna főklapja, azt ajánlja és lelkére köti a népnek, hogy jövőben ne keresztelje olyan névre a fiait, mely magyarban is visszaadható. Ne töltsze össze még ez a viszony sem az oláhokat a magyarokkal, hanem vegye elő az eredeti román neveket, a melynek például: Neagoe, Hóra, Kloska, Trandafir, Tintes stb. „Legyenek — ugymond — a nevek is a mi ősi eredetünk és nemzetiségünk tanui.”

* **Kit mi ihlet meg.** Hall Laine, az angol novellista, csak akkor tud gondolkozni ha körülte sűrű sötétség van. — Alme Tadome csak akkor fest, ha tekintetét csillagokra emelheti, persze az az ég is, melyre feltekint, csak festve van, de ragyogó csillagokkal van teleszórva. — Gilbert, a „Mikado” szerzője, csak úgy tud írni, ha egyidejűleg énekel is, Vergának pedig csak akkor jut valami eszébe, ha oly könyvet olvas, mely nagyon unatja.

+ **Gyors válasz.**

Egy félnék udvarlónak ama kérdésére hogy mit tenne, ha egy valaki ismerettségének harmadik napján megkérné a kezét — a gyors nyelvű imádott emigy válaszolt:

— Mit? hát azt mondanám neki, hogy miért nem tette ezt már az első napon.

Közgazdaság.

Az immunitásról.

— Fertőző betegségek elleni mentesség. —

B-Ujváros, szeptember hó.

Immunitás alatt ragályos betegségek elleni mentességet értünk.

Minden nagyobb mértékben elterjedt járvány alkalmával feltűnő az, hogy az emberek nagy része a kik a fertőzés lehetőségének ki voltak téve, az illető ragályos bántalmat semmi körülmények között sem kapták meg, mások pedig minden elővigyázati rendszabály daczára a járványnak áldozatul estek. — Feltűnő az is, hogy bizonyos fertőző bántalomból kigyógyult emberek abba többé bele nem estek.

A közel multban számos tudós kísérlette meg az immunitás fogalmának helyes mahyarázatát adni, mindazonáltal még ma sem, midőn a bakteriologia mélyebb betekin-

tést engedett a bacillusok világába, — még ma sem vagyunk biztosak abban, vajjon az immunitásról való nézeteink helyesek-e.

Legszébb feladata volna a bakteriologiának bennünket oly eszközök birtokába juttatni, melyek által a szervezet a fertőző betegségek ellen mentessé, immunissá tehetővé válnék, esetleg a már megfertőzött szervezetet meggyógyíthatnánk. Az újabbkori vizsgálatok e téren is sok, ez ideig érthetetlen jelenségekre nézve megadták a mahyarázatot, de sok esetben még ezek alapján sem tudunk bizonyos felmerülő eseteket helyesen értelmezni.

Az immunitás lehet kétféle: 1. veleszületett s 2. szerzett. — Lényegére nézve mindkettő hasonló egymáshoz.

A folyamata mind a kettőnek teljesen el van vonva értekeink köréből; az erre vonatkozó elméletek, a sejteknek a bakteriáknak elleni harcz által bekövetkezett edzettsége, továbbá az életenergia gyöngítése s a sejteknek malecularis elváltozásai felvételével igyekeznek a folyamatot érthetővé tenni.

Veleszületett az immunitás, midőn a szervezet minden mesterséges beavatkozás nélkül bizonyos fertőző bántalmakban egyáltalában nem betegszik meg; szerzett pedig, midőn ilyen mesterséges beavatkozás tényleg létezik, pld. védőoltás. — Ime néhány elmélet, mely különösen a szerzett immunitás fogalmát mahyarázni kísérli.

A testbe jutott bakteriumok a szervezet sejt és nedveitől tápláló anyagokat vonnak el, még pedig olyanokat amelyek ugyane fajta bakteriumok fejlődésére szükségesek s így ez utóbbiak nem találhatnak a szervezetben többé alkalmas fejlődési talajra. — 2) Az oltás útján a szervezetbe jutott bakteriumok a sejtek megbetegülését okozzák s ezek a káros befolyáshoz hozzászokva, egy későbbi alkalommal kevésbé hat rájuk ugyan-e fajta bakteriumok s uvasioja. — 3) A bakteriumok bizonyos ellenmérget képeznek a mely ugyanazoo fajta bakteriumok újabb bevándorlását megnehezíti. — 4) Védő oltás vagy valamely fertőzés kiállása folytán bizonyos sejtelmek képesítetnek az újrá bevándorló bakteriumokat magunkba venni, mintegy felfalni s megsemmisíteni (phagocytosis). Hogy melyik a helyes elmélet illetőleg melyik képes az immunitás lényegét legjobban mahyarázni azt bajos volna eldönteni. Tény az, hogy ez immunitás mint ilyen létezik s hogy a védő oltás sem egyéb mint mesterségesen előidézett immunitás.

Plochmann Emil.

állatorvos.

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor u. 6. sz.) tudósítása a „Debeceni Ellenőr” részére

Budapest, szept. 3.

Napi jelentés.

Gabona-üzlet. Buzát ma jól kínálták, a vételkedv szintén jó volt, s az irázzat kellemesebb lett elkelt 50,000 mm. jól tartott nazi áron.

Eladások:

Tiszavidéki új 150—82, mm. 6.60 frt. 100—81 mm. 6.60 frt. 300—82 mm. 6.65 frt. 5.00—82 mm. 6.65 frt. 400—81 mm. 6.65 frt. 1100—81 mm. 6.67 1/2 frt. 500—81 mm. 6.67 frt. 1500—81 mm. 6.72 frt. 900—81 mm. 6.72 frt. 1200—81 mm. 6.62 frt. 100—81 mm. 6.67 frt. 1000—81 mm. 6.70

3 havi időre

Határ-dő-üzlet. Külföldi szilárdabb jegyzésekre nálunk is szilárdabban indult az üzlet buzában, s közepes forgalom mellett úgy zárult is. Tengeri is szilárdan indult, s élénk üzletmenet és vásárlási kedvre zárlatig is szilárd maradt. Zab és rozs mérsékelt forgalom mellett változatlanok.

Buz

Roz

Teng

Zab

Repe

Buz

Roz

Teng

Zab

Repe

Időjár

(A debreceni társaság)

Magyar arany
vas
kor
reg
Osztrák arany
Egység
Bazilika
Tiszaszege

Magyar hi
Osztrák h
Magyaripa

Magyar je
Osztrák fő
Nagyar vő
Osztrák
Olasz
Bazilika so
Jó-szív

Os. és kir.
10 márkás
20 frankos
1 Sovereign

S
S. G.
R. H.
duljon par
P. Z.
L. S.
zöljük.
Szinhá
lesz. Thali

Osok
Felelős

Ver
és kös
a légz
bántalm

S

Kellem
Kaphat

Zárlat 1 óra:

	frt
B u z a szept.-októ-berre 1895	6.36-6.37
" márcz.-ápr.-ra 1895.	6.82-6.84
R ó z s szeptem.-okt.-re 1895	5.65-5.67
Tengeri jul.-aug-ra 1895	5.25-5.30
" máj.-juniusra 1895	4.55-4.58
Z a b őszre 1895	5.65-5.66
Repcze aug.-szept. 1895	9.40-50

Zárlat 4 óra:

	frt
B u z a szept.-okt. 1895	6.36-6.38
" márcz.-ápr.-ra 1895.	6.84-6.85
R ó z s szept.-okt.-re 1895	5.63-5.65
Tengeri jul.-aug-ra 1895	5.30-5.35
" máj.-juniusra 1895	4.59-4.61
Z a b őszre 1895	5.65-5.67
Repcze aug.-szeptre 1895	9.40-

Időjárás derült. meleg.

Érték-tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése 1895. szept. 4-én.)

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%	122.50	123.-
vasuti beruházási köt. 4 1/2%	124.25	125.25
koronajárdék 4%	99.75	100.25
regále vált. kötvény 4 1/2%	101.25	101.25
Osztrák aranyjárdék 4%	122.50	123.-
Egységes állam kötvény 4 1/2%	101.-	101.50
Tisza-szegedi 4%-os nyeresémsors.	147.25	148.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	491.75	492.-
Osztrák hitelbank részvény	404.70	409.90
Magyaripar- és kereskedelmi bank. r.	131.25	132.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsj.	129.50	130.50
" 3%-os	109.25	110.-
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	117.50	118.50
Nagyar vöröskereszt sorsjegy	11.-	11.40
Osztrák " " " "	17.70	18.10
Olasz " " " "	13.-	13.40
Bazilika sorsjegy	8.25	8.55
Jó-szív " " " "	3.-	3.30

Pénzmozgások:

Os. és kir. arany	5.71	5.78
10 márkás arany	11.81	11.85
20 frankos arany	9.56	9.59
1 Sovereigns	12.07	12.12

Szerkesztői posta.

S. G. („A várromok” köszönettel mellőztük.
R. H. Szoboszló. Baján nem segíthetünk, forduljon panaszával a rendőrséghez.
P. Z. Nem nekünk való. Másat kérünk.
L. S. Némi simitással, ha alkalom kínálkozik közöljük.
Színházlátogató. Az első előadás e hó 28-án lesz. Thalia papjai 26-án rukkolnak be városunkon.

Kiadó és laptulajdonos:

„Usokonal” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő: **Eötvös K. Lajos**

Főmunkatárs: **Koncz Ákos.**

Vese, húgyhólyag, húgydara és köszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a **Lithion-forrás**

Salvator
sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!
Kapható ásványvíz-kereskedésekben és gyógyszerárakban.
A Salvator-forrás igazgatósága Egerfésen.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni első Takarékpénztár megkeresésére a 4332. kötvény szám alatt elzálogosított s ki nem váltott

9 drb. á. 100 frt névértékű Nyirbátori Takarékpénz. rszv.
2 " " 150 " " Bm.-falvi " "
5 " " 50 " " H.-dorogi " "

az 1895. évi szeptember hó 7-én d. u. 4 órakor a nevezett Takarékpénztár Kossuth-utca 2149. sorszám alatt üzleti helyiségében megtartandó nyilvános árverésen közbenjöttömmel el fognak adni készpénzfizetés mellett.

Miről értesitem a venni szándékozókat.

Kelt Debreczenben, 1895. szeptember hó 3-án.

Paksy Imre
kir. közjegyző.

A világ legjobb fénymáza!

FERNOLENDT
fénymáz.

Cs. k. szabad. gyár. Alapított 1832

Bécsben

A ki lábballjét fekete színűvé, fényessé és tartóssá akarja tenni, az vegye csak a

Fernolendt fénymáz.

Mindenütt kapható!

A sok értéktelen utánzat kikerülése végett kérem névaláírásomra vigyázni

St. Fernolendt.

Intelligens uri nő

uri házhoz

gazdasszonynak

vagy vendéglőben kiadó gazdasszonynak akár felirónőnek ajánljuk.

Eddig kedvező viszonyok közt élvén, nem annyira fizetésre, mint inkább jó bánásmódra fekteti a fősúlyt.

Magyarul; németül ír és beszél.

Czim a kiadóhivatalban.

Szives tudomásul!

Az egész országban oly nagy hírnévnek örvendő

brassói és gácsi

gyapjuposztókból

már raktárunkra érkeztek az

őszi és téli újdonságok.

Mindég készletben vannak

FIU INGEK

darabja 1 frt 25 kr.

Férfi Chiffon ingek

1 frt 50 krtól kezdve.

A hirneves Schroll-féle Ghifonokból

1-90, 2-20, 2-60 kr.

GALLÉROK, KÉZELŐK,

NYAKKENDŐK, HARISNYÁK,

ESERNYŐK

1 frt 10 krtól kezdve.

Szabó Lajos fiai

Debreczen Rózsatér.

Kívánatra vidékre mintákat készséggel küldünk.

KLYTHIA

A bőr ápolására.

Az arcszín finomítására és szépítésére. **ZSIRPOR.**

Legelegánsabb toilette-, bál- és salonpor, fehér, rózsaszín vagy sárga

Vegyészileg megvizsgálva és jónak találva

Dr. POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Elismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

1 doboz ára 1 frt. 20 kr.

Szétküldés utánvétel

lel vagy az összeg

előleges beküldése

ellen.

Taussig Gotlieb,

udvari toilette szappanok és illatszerek gyors.

Főraktár: WIEN, I. Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben BAUM MIKSÁNÁL és a legtöbb illatszert és gyógyszertárakban.

MÁS VÁLLALAT MIATT.

Gyermek-játék, diszműáru, stb. kereskedésemmel

felhagyni szándékozom,

minél előbbi üzletbonyolítás szempontjából

 Az összes árukat
rendkívül

leszállítottam.

A helybeli és vidéki igen tisztelt vevő közönségnek eddig irántam tanusított szives bizalmát megköszönve, annak idején bátor leszek új vállalatomról értesíteni.

Tisztelettel :

Baum Miksa.

MÁS VÁLLALAT MIATT.

M á s v á l l a l a t m i a t t .

M á s v á l l a l a t m i a t t .

A kép

A

vül egy

megnyil

lők poli

Legt

a napila

választól

viselőjü

a nyilván

arra, ho

fontos k

golva, h

foglalva

politikáj

Legs

moló be

tói köz

sére szo

ság is a

viselő sz

előtt, ki

országgy

Igy

koznak,

szünet a

viselői b

saison m

kel talál

esetben

kiválóbb

menti mű

zik el eg

alig terje

apróbb e

politikáv

A „Deb

— A „De

Ő vo

alól előv

női vonáso

— Az

orvos, mi

mély sebr

félholt vol

s teste a f

közé szoru

az orvos.

Paran

litsák be

mal halott

Egyed

tályu szak

karja, mely

azért keze

észrevehet

szerecsétl

kézből az e

sok segély

személyazo

— Ez

orvos s a